

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr
V administraciji prejemam, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravištvo in ekspedicija, Stolni trg št. 6, poleg „Katoliške Bukvarne“.

Oznaniila (inserati) se sprejemajo in velja trispna peti-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/26. uri popoldne.

Štev. 35.

V Ljubljani, v petek 13. februvarija 1891.

Letnik XIX

Rojaki slovenski!

Državni zbor so iznenada razpustili ter naglo razpisali nove volitve. Na Štajarskem vršijo se že dné 5., 9., 11. in 12. sušca. Vse kaže, da se nam Slovincem bližajo neugodni, mogoče tudi nevarni časi. Vlada nagiba se močno na stran nemških liberalcev, naših najhujših nasprotnikov. Stara nemško-liberalna dōba, toliko pogubna delajočim stanovom, kmetom in obrtnikom, nevarna Avstriji, sovražna Slovanom in sveti katoliški cerkvi, hoče zopet zavladati pri nas. To zabraniti more le srečen izid razpisanih volitev.

Slovinci štajarski moremo le v državnem zboru si česa priboriti. Le tam najdemo dovolj močnih zaveznikov. Ondi odločuje se ne samo vladina, ampak tudi naša osoda v vsakem oziru. To nam nalaga dolžnost, tje izvoliti samo izkušene domoljube, spretne bojavnike in značajne može, in takšnih, hvala Bogu, imamo ter jih moremo volilem priporočati z najboljšo vestjo.

Dné 8. t. m. zbrali smo se zaupni može v Mariboru ter postavili 5 kandidatov. Vsi so Vam, predragi rojaki, že dobro znani. Vsak izmed njih se je že boril za Vaše koristi v državnem in deželnem zboru. Diči jih iskreno domoljubje spojeno s spoštovanjem do sv. cerkve. Vsakega navdaja pristrēna želja, pomagati in propada rešiti kmetski slovenski stan, saj so porojeni od kmetskih starišev, vsi verni sinovi slovenske matere.

Dali so moško besedo, da bodo v vseh vprašanjih, tedaj tudi v šolskem, postopali složno in vzajemno z drugimi slovenskimi poslanci, v smislu gēsla: vse za vero, dom, cesarja. S tem je vse povedano!

Postavili smo tokrat kandidate za obe mestni skupini. Treba svetu dokazati, da so dotična mesta in trgi na slovenskih tleh in živi ondī mnogo Slovincov, ki se dobro zavedajo svoje narodne dolžnosti.

Predragi rojaki, štajarski Slovinci stopamo, dobro urejeni, srčno na volilno bojišče. Storite vsak

svojo domoljubno dolžnost, držite se strogo postavljenih kandidatov in sijajna zmaga je gotova.

Naši kandidati so:

1. Za okraje: Celje, Gornjigrad, Vransko, Laško, Sevnica, Kozje in Brežice gospod **Miha Vošnjak**, deželni poslanec, predsednik južno-štajarske hranilnice in zveze slovenskih posojilnic, načelnik društvu dijaške kuhinje, posestnik, bivši državni poslanec.

2. Za okraje: Maribor, Slovenska Bistrica, Konjice, Slov. Gradec in Marenberg gospod **Franc Robič**, deželni poslanec, profesor in posestnik.

3. Za okraje: Ptuj, Šmarje, Rogatec, Sv. Lenart, Ormož, Ljutomer in Gornja Radgona č. gospod **dr. Lav. Gregorec**, kanonik, župnik in bivši državni poslanec.

4. Za mestno skupino: Celje, Zavec, Vojnik, Konjice, Vitanje, Šoštanj, Gornjigrad, Ljubno, Mozirje, Vransko, Laško, Šmarje, Rogatec, Sevnica, Kozje in Brežice gospod **dr. Josip Serbec**, deželni poslanec, načelnik okr. zastopu celjskemu, advokat.

5. Za mestno skupino: Maribor, Ptuj, Slov. Bistrica, Slov. Gradec, Muta, Vozenica, Marenberg, Sv. Lenart, Ljutomer, Ormož in Središče gospod **dr. Ivan Dečko**, deželni poslanec, odbornik okr. zastopa.

Po sklepu shoda zaupnih mož v Mariboru, dné 8. februvarija 1891.

Odbor Slovenskega društva.

Vse za vero, dom, cesarja!

Kakovi naj bodo naši državni poslanci?

I.

Ni nam treba še posebe naglašati, kolike važnosti so sploh volitve, bodisi v občinske zastope, bodisi v deželni in državni zbor. Zastopnikom svojim v omenjenih zastopih izročamo tako rekōč v roke usodo svoje prihodnosti v duševnem in gmot-

nem oziru. Predno pa naštejemo nekaj svojstev, katera moramo zahtevati od narodovih zastopnikov, zdi se nam vredno, da odgovorimo ob kratkem na večerajšnji članek v „Slov. Narodu“.

V sredo smo priobčili članek z naslovom „Uradniške kandidature“, ki je jako razburil gospode pri „Slov. Narodu“ in njihove varovance, ker smo se drznili brez njihovega dovoljenja svetovati svojim čitateljem, naj bi si dobro ogledali uradnika, predno mu prihodnjih volitvah dadō svoje glasove. Kdor je čital naš članek, mora priznati, da smo mirno in stvarno razpravljali vprašanje ob umestnosti uradniških kandidatur. Izpovemo naravnost, da naš namen ni bil, vzbujati še večji razpor, ker predobro čutimo, kako nam je treba odkrito srčne sloge v sedanjem kritičnem položaju, osobito v nekaterih krajih, ker se nam sicer utegnejo vsiliti može, ki so ali mlačeži v vsakem oziru ali celō odkriti nasprotniki našim težnjam in željam. Imenovali sicer nismo nobene osebe, temveč le priporočali volilem, naj bodo previdni in zavrnejo uradniške kandidature, ako ne poznajo kandidata-uradnika, da je kremenit značaj. To je gotovo umestno sedaj, ko se nam na novo ponuja cela vrsta uradnikov, o katerih značajnosti in zanesljivosti še ne moremo biti dovolj preverjeni ali pa smo že spoznali njihovo nesposobnost, oziroma malomarnost. In to svoje mnenje smo izrekli, tako upamo, gotovo v soglasju tudi z onim gospodom, vsled katerega želje je bil napisan večerajšnji „Narodov“ članek. Pred očmi pa smo imeli kočevsko-trebanjsko-radeški okraj, kjer iščejo zavetja može, za katere se mi nikakor ne moremo navduševati in gotovo tudi „Narodov“ članekar ne, če resno misli o narodnostnem vprašanju, ne gledé na druge okolnosti.

Pa govorimo naravnost. Mi se nikjer nismo izrekli proti kandidaturi gg. Šukljeja in dr. Ferjančiča, temveč le naglašali, da se bodemo uprli vsaki novi uradniški kandidaturi. Res je sicer, da so nekateri volileci izražali pomisleke o g. dr. Ferjančiču zaradi znane njegove izjave o verski šoli, a mi se zanašamo, da bode v soglasju z ostalimi slovenskimi

LISTEK.

Kmetski listkar.

Kaj ne, precēj dolgo se že nisem oglasil, gospod vrednik? Kaj se hoče, ako sem predpustom malo „rilec kuhali“! In zakaj? Zopet sem nabral nekaj „cvetec“ iz „Brusovega“ vrta in sem Vam jih poslal, a Vi mi odgovorite: „Prenizko je, z „Brusom“ polemizirati“. Ker pa je prišel postni čas, spomnil sem se, da ne smem več „rilec kuhati“, in zato Vam zopet jedenkrat pomolim svojo žuljavo pést, polno kmetskih prijetnostij.

Danes bi Vam rad zapel kakšno o „Narodovih“ listkarjih, kateri imajo duhovnike posebno v čistih ali pa v zelodeu, kakor hočete. Jeden govori o župniku z „obilnim trebuhom“, drugi o „dobro pitanih mladih bojnih petelinih“, tretji zopet o „gospodu Janezu, ki tam v pogorji krščanske duše in svojo pase“. Toda preveč pereče so zdaj državne volitve, da bi jih človek, kakor je kmetski listkar, v nemar puščal. Kar najrajši bi se spravil nad črtō, ko bi me ne imeli gospodje, ki so glasovali za prisilno legalizacijo, zatakega okorneža.

Radoveden sem, ali bode agitatorjem polnokrvne slovenske stranke tudi rabila beseda njihovega očeta:

„Revežem ni mogoče pomagati“. Ako pride do mene kak agent nepoklicanega kandidata, zastavil mu bodem ta-le vprašanja: a) „Ali je tvoj kandidat prijatelj prisilne legalizacije?“ b) Ali je tvoj kandidat bil za ustanovitev nove višje deklishe šole v Ljubljani?“ c) „Ali je tvoj kandidat podpisal peticijo za versko šolo?“ d) „Ali je tvoj kandidat pristaš tiste stranke, ki prodā vero za narodnost?“

Ako mi na ta vprašanja povoljno odgovori, odgovorim mu tudi jaz povoljno.

Sicer pa se za volitev mnogo govori kmetu, kakor nikoli ne drugače. Visoki gospodje so tako prijazni, tako sladki, še za pijačo dadē, če ni drugače. Obljubijo toliko, da se vtopē v samih obljubah; ko bi kmetje imeli stoti del od obljub zadnjih volitev, bili bi zdaj vsi graščaki. Posebno o znižanju daykov radi govore agitatorji, ker vedō, da kmetje o tem najrajši slišijo.

Ko bi tisti denar, ki se potroši za volitve, in tisti denar, ki ga poslanci dobē za dijete, spravili na kupček, koliko dolgov bi bilo s tem poplačanih!

Ako računimo, postavim, okroglo število državnih poslancev 350 in zborovalnih dni v letu 200, dijete pa po 10 gld., dobimo svoto 700.000 gld. na

leto, v šestih letih pa 4.200.000 gld. Sevēda ne smemo prezreti dunajske državne zbornice, ki je sama toliko denarja stala, da bi ž njim že lahko trikrat ljubljansko barje posušili.

In vendar je tako malo akustično zidana, da se poslanci tako malo razumejo, kakor bi jim sam strah pred ministri sapo zapiral. Komaj da ni tako, kakor Ribničan povē o svoji cerkvi: „Tako velika je namreč, da, kadar duhovnik pred oltarjem zapōje „Dominus vobiscum“, leti jezdec od oltarja do kōra, da pevcem povē, zdaj pa le dajte: „Et cum spiritu tuo“.

Ako pomislite, da samo izprašanje preprog v državni zbornici stane vsako leto 1200 gld., mislite si tudi lahko, koliko stane ves ta „špas“.

Toda to so „kmetski pomisleki“, dejal bi kdo. Res je pa vendarle, reci že kdo, kar hočeš.

Pa pustimo šalo in poglejmo, kakšno vreme se nam obeta po volitveni pratiki!

Ako motrimo razne programe raznih strank, uvidimo, da naštejejo vse možno. Liberalci nemški so skovali tak program, da je bolj konservativnemu skoro podoben, nego liberalnemu. Sploh se povsod poudarja verska struna, kar je značilno za razvoj katoliškega življa v Avstriji. Celō borzni davek je sprejela nemško-liberalna stranka v svoj program.

poslanci glasoval za versko šolo, kadar pride v razgovor v državnem zboru. Gledé na druga njegova svojstva itak nismo imeli najmanjšega dvoma.

Nikakor pa se ne moremo sprijazniti z mislijo, da bi se še več uradnikov s Kranjskega poslalo na Dunaj, ker preverjeni smo, da bi to našemu narodu ne bilo v korist. Da, tudi gledé uradnikov-kandidatov velja prislovica: „Nulla regula sine exceptione“. Ker pa vémo, da oni gospodje uradniki, ki se ponujajo v dolenjskih občinah, niso izjeme, zato smo in bodemo proti njihovim kandidaturam. Ali naj morda povémo „izza kulis“, zakaj hrepené po poslaniških stolih? To zamolčimo, ker ne moremo biti toliko osební.

„Narod“ nam podtika Bog vé kake skrite nakane, katerih ne poznamo, ker vse naše namere in želje smo izpovedali na drugem mestu. Pač pa bi mi lahko očitali gospodom, ki imajo vplivno besedo pri vredništvu „Narodovem“, da skušajo delati proti kandidatu, za katerega so se določno in jasno izrekli. Tako tolmačimo tudi „Narodov“ članek od torca pod naslovom: „Knez Liechtenstein“. Konec tega članka je bil tako zasukan, kakor bi bil naravnost naperjen proti kandidaturi grofa Hohenwarta. Mi bi bili molčali o tej zadevi, ker nismo hoteli razburjati duhov, ko bi nas „Narod“ ne bil véčeraj pogladil z rokavicami.

Politični pregled.

V Ljubljani, 13. februarija.

Notranje detele.

Skupni pastirski list avstrijskih škofov izide, kakor poročajo nemški listi, v kratkem; na górenjem Avstrijskem brali ga bodo že prihodnjo nedeljo. Pastirski list razpravlja o dolžnostih, ki jih imajo katoličani pri prihodnjih državnozbornih volitvah, ter določuje tudi molitve pred Najsvetejšim za srečen izid prevažnih državnozbornih volitev.

Volilni oklic združene levice je na trezno misleče ljudi napravil jako neugoden vtis; zakaj obeta skoro vse, kar le kdo hoče, da se uresniči; takih političnih sanjarij sevéda pametni ljudje ne morejo odobravati. Vzlasti pa konservativni listi napadajo oklic liberalcev, ker se že ponašajo v njem, kakor da bi bili odločilni gospodje v avstrijski notranji politiki. In vendar še niso izpregovorili volilci, ni še znamenj, da bi se desnica spojila z levico, še manj pa se ji podredila. Ako vse to premostrimo, reči moramo, da je volilni oklic združene levice predčasni počep, ki nima pogojev za konečni razvoj.

Konservativna stranka predavetska je izdala volilni oklic. Ona tirja za cerkev njene pravice, versko šolo, oprostitve davka za vsa dobrodelna podjetja, posvečevanje nedelj in praznikov, odstranitev narodnostnih preprirov z uvedbo ravnopravnosti za vse narode, združitev vseh katoliško mislečih poslancev v državnem zboru v jeden klub, razširjenje pravic deželnih zborov.

Na górenjem Štajerskem so si nemški liberalci tudi v laséh zaradi kandidatov, sevéda le v onih krajih, kjer jim niso nevarni konservativci. Dr. Magga, ki je na Dunaji živeč dlje časa zastopal nekatera štajerska mesta, ne bodo več volili, in na njegovo mesto priporočajo deželnega poslanca Morre-ta.

dasi je „N. Fr. P.“, židovsko-kapitalističen list, njihov organ.

Toda pustimo nemške levičarje, rajši še med-sé pogledimo.

Poslanci naši bi morali kmetske težnje uvaževati najboljše, ker so največ zastopniki kmetskih občin. Dolgov je vedno več vknjiženih na zemljišča, trtna uš vedno bolj razsaja, davki so ogromni, žito nima nobene cene, uime so pogostne, kmetje se selijo vedno hujše v Ameriko, lažiliberalizem širi se tudi med kmetski stan, veselje po vživanju raste, mladina je sprijena, proletarijat se množi, javna morála slabi, duhovnikov beseda se vedno manj spoštuje itd.

Dobro naj si na sree položé poslanci resno svarilo, da kmetski stan mora propasti, ako se mu o pravem času ne pomore. Za gledališča, železnice, za šole, za razne ustave se izdadó tisoči in milijoni, za povzdigo kmetskega stanú pa je treba moledovati od Poncija do Pilata za vsak goldinarček.

Toda dovolj za danes. Še bi rad malo kihnil, a rajši počakam, da stvar dozori. Sicer bi se mi utegnulo zgoditi tako, kakor „Narodovemu“ vredništvu, da bi namreč moral preklicavati. Na svidenje torej po volitvah!

IV.

Solnograški katoliški konservativci so že postavili svoje kandidate. Razven znanega dr. Fuchsa so vsi kandidati novi. Videti je, da bodo imeli težavno stališče pri volitvah proti Lienbacherjevi stranki, katera s svojo prenapetostjo za nemško narodnost prav uspešno agituje po Solnograškem.

Vnanje države.

Srbija. Za povzdigo in razvoj trgovine in obrtnije osnovala se bodo v Belem Gradu, Niši, Kragujevacu in Šabaci trgovinske in obrtnijske zbornice.

Rusija. Se to spomlad se bo začela graditi železnična proga preko Sibirije. Progi iz Vladivostoka v Kabarovko in iz Tomska v Irkutsk se bodo sočasno gradili, potem bodo pa še Kabarovko z Irkutskom zvezali. Troški te neizmerne železnične proge so proračunjeni na 75 milijonov rubljev, in l. 1894 bo neki vže letel prvi železni konj preko širne Sibirije. Ruska vlada bo s to železnico odprla ruskemu prometu nova pota ter pospešila svojo obrtnijo in trgovino.

Italija. Omenjali smo vže na tem mestu, da je novi italijanski ministerski predsednik poslal italijanskim zastopnikom v inozemstvu okrožnico, v kateri naznanja svoj program. Bistveno bo gojil Rudini isto vnanjo politiko, kakor njegov prednik Crispi. Kakor do sedaj prizadevala si bode italijanska vlada tudi v prihodnje, da ohrani evropski mir s svojima zaveznima državama. Sicer bo pa gledala tudi na to, da bo živela tudi z drugimi državami v prijateljstvu. — „Capitan Fraçassa“ obsoja Rudinjevo okrožnico, poslano italijanskim zastopnikom v inozemstva, ker ne omenja v njej izrecno italijanskih zastopnikov Nemčije in Avstrije, ter pravi, da je to nekaka zvijača, ki pa bo naredila slab vtis v Berlinu in oa Dunaji.

Nemčija. V nemškem državnem zboru je rekel Stöcker, da se mora odstraniti odnošaj, da bi v nemških naselbinah sočasno delovali katoliški in protestantovski misijonarji ter predlagal, naj se enim kakor drugim določijo pokrajine njihovega misijonskega delovanja. Na to se je oglasil legacijski svetnik Kayser in rekel, da ni katoliška cerkev še nikoli zahtevala ločitve onih in drugih misijonskih pokrajin. V enakem zmislu so se izrazila vsa merodajnejša protestantska društva. Kayser je rekel, da je prepričan, da naselbinsko podjetje misijonarji močno pospešujejo. Stöcker je potem umaknil svoj predlog. — Kakor poroča neki berlinski list, izbran je poslanec Stabevski za poznanjgnezenskega nadškofa. Ali je to poročilo resnično, pokazalo se bo kmalu.

Francija. Francoski listi omenjajo nadalje ministerstvene izpremembe v Italiji. Politiški krogi v Parizu še ne mislijo ne, da bi Italija zaradi te izpremembe odstopila od trodržavne zveze, pač pa so trdno prepričani, da po Crispijevem odstopu ni Italija več zaseda, iz katere je republikli vedno pretila nevarnost, kakor je hotela berlinska politika. Tudi so prepričani, da se bo z lojalnimi razmerami med obema sosednima državama dovolj storilo, da se ostalo lahkó prepúšča prihodnosti sami. V tem zmislu piše „Temps“: „Rudini je pristaš trodržavne zveze, katero ima za prvi pogoj politike štedljivosti. Kaj se bo torej izpremenilo v Rimu? Malo sicer za trenotek, dosti pa za prihodnost: mož. To se pravi za zdaj temperament in kmalu zistem.“ — „Republique Française“ méni: „Na zunaj ni pričakovati nikakih radikalnih izprememb, vendar nádejamo se, da se bodo odnošaji med Italijo in Francijo zdadno izboljšali. Že samo tega se veseli Francija. Bilo bi nepotrebno in nepametno, ako bi več zahtevali. Italija naj skuša trodržavno zvezo do koneca; primerja naj in sodi. Italija naj nadalje skuša gojiti naklonjenost do Francije; postala bo zopet odkritosrčna prijateljica, ko nvidi, da njeni lastni interesi ne nasprotujejo francoskim interesom. Ne čustva, marveč interesi so pravi temelj zvezam.“

Nizozemsko. Nizozemski vojni minister je izdelal nov vojaški postavni načrt za preosnovo armade ter ga bo v kratkem predložil zbornici. Načrt ima med drugimi te-le točke: Od 40.000 mladeničev, katere véže vsako leto vojaška postava, pozvanih je 16.300 pod orožje. Za zmirom vojaške službe prosti so: manj ko 1.55 m visoki mladeniči, duhovniki in cerkveni služabniki, redovniki rimsko-katoliške cerkve če imajo véč ko 27 let. Stalna armada obstoji 1. iz bojne armade 45.000 in posadne armade 30.000 mož; 2. iz dopolnilne vojske 20.000 mož; 3. iz rezerve 20.000 mož. K temu pride še deželnoobrambovstvo 50.000 mož, dopolnilna rezerva 209.500 mož in črna vojska, v katero pridejo vsi telesno in dušno zdravi možje do 40 leta. Služba v bojni in posadni armadi traja 8 let, torej od 20 do 28 leta; sicer se pa ta doba postavno lahkó podaljša.

Anglija. V parlamentarskih krogih se govori, da so izpodletela pogajanja za odstop Parnellov od vodstva irske stranke in za splošno uravnavo irskega vprašanja. Zato je malo upanja, da bi se obe stranki sporazumeli. — Glasilo Parnellovo poroča, da je dobil Carthy od Parnella pismo, v katerem pravi Parnell, da nima nikakega upanja na spravo med irskima strankama. — Ali se ne smešijo Angleži pred vsem svetom, ko se jezé, da je taka usoda zadela lordmajorjevo prošnjo na ruskega carja za nesrečne Abrahamove potomce? Ali je ruska vlada storila s tem korakom kaj nedostojnega? Kaj bi rekel londonski lordmajor, ko bi župan avstrijskega

katoliškega mesta prosil angleško kraljico, naj opusti vendar enkrat krivično politiko proti irskim katolikom? Radi bi slišali, kak hrup bi navstal po angleških časnikih. Ali je mari véč židovska pijavka, kakor katoliški Iree?!

Spanija. Španska vlada je sklenila, prirediti povodom štiristoletnice odkritja Amerike v Madridu svetovno razstavo ter jo otvoriti 12. septembra 1892. leta.

Izvirni dopisi.

iz Novega Mesta, 11. februarija. (R a z l i č n o. — V o l i t v e.) Živi predpust je prešel; pepelnično sredo imamo. Kako se je tudi pri nas plesalo, pelo in pilo — tudi pri nas, v siromaške Dolenjske, o tem ne morem povedati. Je že tako, pravijo, da ima predpust to pravico: ako stradaš celo leto, v predpustu moraš noretí. Pri nas je skoraj ni gostilne, kjer ne bi bili imeli „bala“.

Tudi društva naša so bila jako živahna. V čitalnici je bila „Vodnikova beseda“ jako sijajna — morda še preveč gledé na toaletto naših dam. Nekdanja preprostost je zginila — druga hoče drugo prekosití. Véčerajšnji pustni véčer tudi ni zastal niti slovenski, niti nemški. V slovenskem „Narodnem Domu“ je bilo jako veselo: videl si maske od severa in juga, resnih in šaljih — celó vroča Afrika nam je poslala črnih vojakov, kojih se pa Novomeščani niso tako bali, kakor nekateri Ljubljančani „blagoslovljenega mura“. Ta je prišel, da je nabral nekaj slovenskih novcev, da se v Afriki razširja kultura — kar je grozni greh — naši Afričani pa so prišli, da so sami zapravili nekaj novcev — in to je hvalevredno — ono škodljivo našemu narodu!

Tudi naše malo društvo rokodelskih pomočnikov ni hotelo zaostati: napravilo je prav zanimiv véčer dné 2. t. m. z vspehom, da smé biti ponosno, da nekateri ubežniki in barabe kar škripljejo z zobmi. Počastili so namreč družbo s svojo navzočnostjo Novomeščani iz vseh stanov v tolikem številu, da je bila dvorana prenapolnjena ter hišna blagajnica jako srečna po prostovoljnih doneskih. Vrli člani so se jako dobro vedli v petju, zlasti kot solist mizar g. K. Bobnar in v igri „Denar ali pa nos“ razven družih čevljar g. Božič. Sploh kaže družba povsod, da obila podpora, ki pritaka od mnogih strani, ni zastoj, marveč da rodi najboljši plod. Bog jej daj tudi še dalje najboljši prospeh. Zahvaliti se imajo pa vrli pomočniki razven načelnístvu prav posebno gg. P. O. Alešu in profesorju Vrhovcu, ki sta vedno neumorna, da podučujeta rokodelce. Bog jima plati!

O volitvah govori vse — prav je tako, kajti zdavnaj že morda niso bile tako važne, kakor sedanje. Naš ožji okraj je sicer v tej reči bolj miren, ker je nedvomno, da bodemo izvolili stara poslanca g. prof. Šukljeta in g. Pfeiferja. Zadnji ne bode imel resnega nasprotovanja; kajti kandidata, ki bajé nameravata zoper njega poskušati, ne bode ta dobila glasov, da bi bilo imena vredno. Nekoliko drugače bode morda pri g. prof. Šuklje-ju, dasi si je pridobil zaslug za Dolenjsko. Čuje se namreč, da mislijo Kočevarji dati svoje glasove gosp. baronu Schwegelnu, akoravno je ta izjavil, da ne sprejme te volitve. Posebno čuden pa je glas, katerega skoraj ne moremo verjeti, da tudi v Črnomlju neka stranka namerava voliti nekega družega kandidata, barona Schwegelna menda vsaj ne! Belokranjci so bili doslej vselej verno-narodni, tudi sedaj se ne bodo prelevili, ter ne cepili narodne discipline — zlasti ker ga ne najdemo vzroka, zakaj bi gosp. profesorju véč ne zaupali.

Trebanjski okraj — ta je pa srečen. Kandidatje rastejo, kakor gobe po dežju — in sicer menda sami uradniki. Gosp. vrednik, djali ste že: Ne uradnikov! Ravno to pravimo mi: ne volite uradnikov pošteni Dolenjci — niti enega ne, naj bode sodnik, svetovalec, okrajni glavar ali kar-koli. Pa zakaj ne? Zato, ker je uradnik odvisna oseba — sluga vlade, ki ga lahko odpravi, kadar hoče. Nikar si ne prikrivajmo resnice: brezdvomno je, da bode prišla ostra nemška vlada, ki bode morda hudo pritiskala Slovence. Ali se pa bode temu nasproti postavil odvisni služabnik iste vlade? Ali se bode li nasproti postavil uradnik — zlasti ako ima 4, 5, 6 otrok? Bode li postavil svoj kruh v nevarnost? Taki možjé so redko sejani. Torej — ne uradnika, naj bode sicer še tako dober gospod! Pa pogledimo nekateré, ki se nam ponujajo. Tu je prvi g. Hren. Ta pisari na vse strani; bral sem sam njegovo pismo, v katerem toži, da je zaradi tega, ker je

Dnevne novice.

(Ljubljansko prebivalstvo z ozirom na narodnost):

Občevalni jezik	Prebivalstvo						
	slovenski	nemški	češki	italijanski	hrvaško-srbski	poljski	
	3316	535	18	35	2	105	
	5367	839	27	15	1	155	
	6628	1679	53	77	11	250	
	5957	1538	23	19	4	233	
	1397	21	2	2	—	11	
	1535	515	56	19	9	35	
	24200	5127	179	167	27	789	
	18845	5658	136	172	5	1460	
	Sploh		31/12. 1880				26284

*) Prebivalci, kateri nimajo svojega domačinstva v dolitavskih pokrajinah in zategadelj po predpisih o ljudskem popisovanju ne smejo biti vpisani pri občevalnem jeziku.

(K ljudskemu štetju.) Tretji (dvorni) oddelek ljubljanskega mesta šteje 8710 prebivalcev, ki se tako-le razdelé:

Ulice, trgi itd.	Število h.š.	Število strank	Absolutno prebivalstvo			
			31. dec. 1880	31. dec. 1880	sploh	31. dec. 1880
Beethovne ulice	3	8	60	25	85	70
Na bregu	10	59	162	173	335	267
Pri brvi	1	1	3	2	5	6
Cerkvene ulice	13	31	53	80	133	128
Cojzova cesta	3	13	22	25	47	39
Črevljarske ulice	3	15	31	37	68	71
Dvorni Trg	1	4	15	15	30	34
Emonska cesta	9	63	100	140	240	153
Franc Josipova cesta	6	38	81	113	194	156
Gledališka stolba	2	6	11	24	35	19
Gledališke ulice	8	40	89	122	211	216
Gospoke ulice	16	114	222	343	565	546
Gradaške ulice	8	33	72	93	165	159
Gradišče	15	112	227	315	542	463
Hilšerjeve ulice	5	25	35	45	80	105
Pred igriščem	2	4	12	16	28	34
Igriske ulice	4	22	30	52	82	28
Kladezne ulice	19	57	77	108	185	182
Knafflove ulice	2	8	13	21	34	8
Kolezijske ulice	18	41	62	92	154	126
Kongresni trg	13	62	132	334	466	476
Konjušne ulice	7	30	47	96	143	46
Pred konjušnico	9	15	20	43	63	55
Krakovske ulice	23	56	94	136	230	212
Krakovski nasip	11	49	85	118	203	176
Križevniške ulice	9	61	116	153	269	261
Križevniški trg	4	19	43	51	94	79
Cesta na loko	9	27	50	81	131	114
Marijin Trg	6	11	62	27	89	97
Cesta v mestni log	19	45	92	111	203	168
Na mirji	2	2	6	9	15	3
Nunske ulice	2	5	7	13	20	22
Opekarska cesta	36	105	240	256	496	80
Preširnov Trg	2	11	28	38	66	62
Razpotne ulice	2	7	12	21	33	24
Rečne ulice	3	9	14	22	36	23
Rimska cesta	19	153	353	426	779	557
Cesta na Rožnika	2	2	8	9	17	3
Salendrove ulice	3	11	28	31	59	55
Slonove ulice	29	34	85	103	188	179
Soteska	4	21	45	58	103	90
Selenburgove ulice	5	30	52	80	132	117
Trnovske ulice	17	33	75	101	176	181
Trnovski pristan	4	14	21	36	57	36
Tržaška cesta	27	132	305	390	695	472
Turjaški Trg	8	43	90	142	232	230
Vegove ulice	7	57	128	140	268	237
Vogelne ulice	3	5	8	9	17	19
Vrtne ulice	4	6	7	13	20	16
Zagata	1	1	2	3	5	5
Židovska steza	3	16	43	47	90	68
Židovske ulice	5	21	38	59	97	91
Sploh	446	1787	3713	4997	8710	7069

(Državnozbornske volitve.) Z Dobrave pri Kropi se nam piše: Prav, da tudi nas na deželi povprašujejo razni odbori in razna društva o mnenju našem, koga hočemo, da nas bode zastopal v dr-

poslanec, mnogo zgubil. Mi se temu smejemo, toda pravimo pa: gospod poslanec, ako ste ostali na nižjem mestu pri sedajni vladi, ki nam je bila vsaj nekoliko naklonjena, kaj bode pa, ako pride drugačna, nam nasprotna? Prosim Vas, in svetujemo Vam, skrbite za se, potisnite se lepo v kotiček, da ne bote zmotili nekaterih; kajti da ne bodete izvoljeni, o tem Vas zagotovimo.

Pa zakaj ne voliti g. Hrena? Ne samo zato, ker je uradnik, ampak tudi zato ne, ker ni za nas storil, da bi bilo vredno omeniti. Znano mi je iz poslaniških ust, da je bil jako nedelaven — še celo sej se ni vdeleževal — prišel mnogokrat še-le, ko je bila reč dokončana z besedo: ali ste že sklenili? Tacih poslancev ne potrebujemo — posebno sedaj ne, ko bode treba ostro govoriti. Pa čujem, da Radečanom obeta most čez Savo. — G. Hren ga vam ne bode nikdar zidal, kakor sploh noben poslanec ne sam! Ako se hoče kaj doseči, treba je imeti pomoči pri družih — posamezen glas se zgubi, kakor glas v puščavi. Ravno gosp. Hren pa si ne more čestitati, da bi imel pri družih gospodih kako posebno zaslobo. To so le besede, in besede so po ceni!

Okrajni glavar v Kočevju, g. Thomann, bi bil tudi rad Vaš poslanec. Ta je nemčur, torej ne za Vas; volili ga bodo morda Kočevjarji, a Vi Slovenci ga nikakor ne bote volili.

Gg. Višnikar in Golja sta uradnika. Sta pač vrla sodnika, ali za poslanca nikakor nista, ker nista samostojna. Ne volite ju. Od zadnjega povem še več.

Gotovo se bode naša šola skušala ponemčiti kolikor bo le mogoče. Tu bodo morali naši možje nasprotno stati kakor en mož s ponosom in gorečnostjo. Bode pa li storil to g. Golja? Jako dvomim, in dvomili bodete tudi Vi, ako Vam povem golo resnico: G. Golja je imel v Novem Mestu sinka. Prišlo je pa nekaj navskriž v prvej šoli. G. sodnik ga je kar proč odpeljal — pa kam? — Morda v Ljubljano na slovensko gimnazijo? Bog varuj! — Peljal ga je na kočevsko nemško gimnazijo ter dejal, da nikdar nobenega sina ne bode dal na slovensko gimnazijo, naj bi jih imel še toliko! Ta bode gotovo gorel za slovenske šole (?!).

Imenuje se kot kandidat tudi g. I. Lapajne v Krškem. Mi mislimo, da on ni resen kandidat. Mogoče, da je vrl šolnik, ali vsled tega ni še rojen politik. Da bi rad kvišku splezal, vemo; posebnih zaslug pa si doslej ni še pridobil. Le to vemo, da je trd liberalcec in sovražnik verski šoli.

Možje volilci, ne volite torej nobenega uradnika, ampak volite enoglasno moža, katerega Vam bodo priporočili narodni možje; moža značajnega, vernega, neodvisnega!

Dostavil bile še misel, da v trebanjskem okraju nikakor ne kaže kot kandidata postaviti grofa Hohenwarta; ta veliki mož mora biti izvoljen z veliko večino. Volite ga v Ljubljani; menda ga vendar ne bode vrgel kakov „agent“? Če pa ne gre, naj kandiduje na Gorenjskem, ali kjer vže.

Iz Istre, 9. februarja. (Pogled na istrske odnošaje.) Velikega pomena je bil sestanek Slovencev in istrskih Hrvatov p. l. v Ljubljani. Vsi slovanski, a najbolj slovanski in hrvaški časopisi bavili so se ž njim. Se vé, liberalni Nemci in Lahi so imeli ž njim največ opraviti. Po sestanku so najlepše odgovorili prevzeti nalogi Kranjci in Istrijanci — zadnji bodisi že Slovenci ali Hrvatje.

Osobito v Istri so se pri volitvah in v visoki zbornici postavljali ko levi isterski junaki. O, ko bi Vi le znali, koliko zaničevanja so ti tamkaj morali trpeti, kak ropot je bil v poreški zbornici! K večemu v Celji ali kakikrat na Koroškem bi bilo utegnulo biti kaj tacega.

Ali nisem imel prav, ko sem take naše može zval: viteze Slovence in Hrvate? —

Morda zavoljo posebnih razmer na Goriškem je bilo najmanj — samo polovica — goriških poslancev v Ljubljani zastopanih. Tudi njihovo delovanje je bilo izmed vseh slovenskih deželnih zborov zadnje leto — oprostite mi nepristransko besedo! — najbolj mirno skoro mlačno.

V naši Istri smo z velikim zanimanjem in z radostjo sledili svojim korenjaškim poslancem. Pretresla je nas z veseljem, naše protivnike na severu in na jugu pa z grozo v sami visoki zbornici izjavljena možka beseda preč. dr. Volarića.

Veliko, neustrašljivo, požrtvovalno so delali naši izvrstni gospodje poslanci. A ipak — metali so nehoté bob — nè: jeklov v steno. Le jedenkrat po ču-

doviti jednodušnosti glasovali so vsi poslanci, tudi iz protivnega nam tabora, za isti predlog.

A kar se njim ni posrečilo tam visoko gori, zgodilo se je tu in tam ž njimi in z domačimi vsaj doma. Hočem namreč tú zabeležiti radostno vest, da smo nove postojanke si pridobili za našo kulturo.

a) Otvorili smo nove slovanske šole. Samo v pazinski veliki občini je letos pet novih naših šol. Tudi v bužetski občini se snujejo nove, jednako se za to mnogo trudijo v občinah: Pulj, Barban, Vodnjan in drugod. A pri teh stečevinah se nam je boriti zajedno proti natorni sili — bëdi — in mogočnim protivnikom, ki se strašno bojé nove šole: Češ, kolikor bo več omikanih Slovanov, toliko več bo naših sovragov! Poznam pa dva gospoda v neki občini, ki bi srčno rada šolo pričela, a radi siromaštva ne dobita nijedne hiše in načelnik tiste srenje pravi, da nemajo ne novčiča v občinski blagajni. Kaj nam potem pomaga od tam iz Poreča grénko istino zaslišati: „Lani smo imeli preveč novca za šole, da vsega še nismo potrošili“ — ko pa naši ljudje od želje po šoli skoro mrjejo.

b) Jednoglasno smo si izbrali v veliki bužetski občini v vseh treh razredih svoje može; občina ima sedaj v vseh rečeh trdno podlago, kakor še ne dosedaj. Jednako so v vseh treh razredih o priliki občinske volitve v Medulinu zmagali naši ljudje. Medulin je v obližju Pulja. V trgu Medulinu so otvorili tudi hrvaško čitalnico, prvo, ki straši daleč na okolu Talijane. Ta izvrstna občina zdaj Slovanom prednjači okrog bodoče naše istrske prestolnice Pulja.

c) Nekaj izvanrednega, za nas Slovane triumfalnega se je dogodilo v občini Lovrana. Lovrana je mestece na severovzhodni obali Istre. Tam so občino upravljali većinoma talijanaši. In glejte! Nekega lepega dne med občinsko sejo kar nanagloma vržejo talijanščino v kót in hrvaščino posadé na mizo. Kratko: Sklenejo, da odslej zanaprej se mora posvetovati in uradovati v hrvaškem jeziku. Nastal je sicer divji ropot in šum, a zdaj imajo že hrvaškega načelnika in hrvaščina kraljuje kakor kraljica v občini.

Zdaj so novi izbori pred durmi. Pretrgal se je oblak, in doli je padel razglas, da stari poslanci nemajo več veljave, ampak da morajo novi iz ognja volitvenih poskušanj kot novi ali pomlajeni Feniksi. Zdaj že vetrovi besné, kmalu bo zatulila strahovita burja, ki hoče zanetiti divji ogenj. Ako se borite Vi, dragi bratje Kranjci, borimo se i mi. O bodite Vi kranjski bratje vendar enkrat pobjeditelji v velikem posestvu, saj bo Vam skoro mogoče. Naša konstelacija v Istri je letos nam nekoliko ugodniša. Naša borna Istra pošilja sicer le 4 odposlance v Beč in med temi dosedaj le enega narodnjaka, namreč v kmetskih občinah vzhodne Istre. Sedaj se nekoliko nádejamo zmagati i v kmetskih občinah zapadne Istre, — a prav za gotovo ne vémo, če bo le v jednom volilnem okraju nam sreča mila. V skupini mest in trgovinske zbornice, kjer se voli jeden poslanec, kakor tudi v velikem posestvu, kjer se voli tudi jeden poslanec, ne moremo nikoli imeti upanja, da bi zmagali. Kaj pa da vlada bi nas lahko nakonja posadila, ako bi le hotela. In sigurno, prav bi tudi zá-njo to bilo, kajti potem bi se mi kot vitezi-konjiki zá-njo — za Avstrijo — bojevali, saj v našem taboru je Avstrija, dočim ji prenapeti Lahi in prenemški Nemci bombe lučajo pred noge.

Ali, ali — dasi smo vedno podpérali vlado, kaj nam je za to dosedaj dala? — Vendar „Hony soit, qui mal y pense!“

Le še jedno opazko. Mnogi optimisti sicer mé-nijo, da ni predržno celó v skupini mest zmage se nádejati. Kakó to? Veliko mesto Pulj ima daleko največ glasov, osobito pri e. kr. mornarici, ki navadno glasuje proti Talijanom. Mesta na vzhodu in na severu Istre brojijo dokaj slovansko mislečih in glasujočih državljanov — dakle? Vsekako kak drug ne more pričakovati zmage, nego kak vesten e. kr. uradnik. In tak je g. Konti, okrajni glavar v Pulji, tisti, ki je bil baš jednoč v istrski deželni zbor izvoljen — a talijanska većina je njegovo izvolitev zavrgla. Kako bi torej mogel kak e. kr. uradnik glasovati za take Talijane, ki njega zavržejo, če je izvoljen? In glejte, že zdaj hodijo Talijani s petaki in desetaki na lov naših mõž; v moj kraj so že trije veliki Talijani prišli. Hrvat, Slovenci pozor! Jaz mislim, da v nijedni pokrajini vlada ne more tako lahko pobjediti, nego li v Istri. Ako bi hotela, more vlada z nami tudi v velikem posestvu zmagoslaviti.

Rodoljub.

žavnem zboru. Dvoje takih vabil pogledalo je tudi v mojo tiho sobico. Če kedaj, so pač letošnje volitve v državni zbor eminentne važnosti; govore, da se zbirajo črni politični oblaki. Kdor živi s kmetom, rekel bi, v tesni zvezi, pač živo pozna težka bremena, ki ga hoté kar udušiti. Poleg tega je pa še mnogo občutljivejših ran na telesu naše ljube Avstrije, katere je v teku let vsekal lažiliberizem in katerega podirati bodi sveta dolžnost vsakemu našemu poslancu. — Naš zastopnik mora biti torej mož stare slovenske korenine in s tem je povedano vse. Poslanec naš bodi odločen katolik, ne samo zdaj, ko se bo predstavljal volilcem, ampak tudi tam v cesarskem našem mestu, kjer se bode odločevala naša prihodnost. Poslanec naš bodi pa tudi mož, ki kmeta in njegove težnje pozna поблиže, bodi mož, ki je izveden sam v gospodarstvenih stvareh, ker le tak bo stanovito in z navdušenjem deloval na to, da se olajša nezno stanje našega kmeta. Pisalec téh vrstic se je razgovarjal z veljavnišimi možmi o letošnjih volitvah ter jim stvar tudi pojasnil. Sklep naš je ta: Naš poslanec za državni zbor naj bo vodja in posestnik gospod Fran Povše, mož, vsekozi poštenjak, mož, ki se ne sramuje svete naše vere, mož, ki je odločen narodnjak kakor tudi strokovnjak v kmetijstvu in gospodarstvenih rečeh. Stori bodemo le svojo dolžnost, ako izvolimo tega gospoda. Sicer pa slišimo tudi od drugod, da bodo istega volili z veseljem. Prav tako! Bodi to odgovor na pisma iz Ljubljane. Ménimo, da „Slovenec“ ne bo rušil discipline, ako pošljemo te vrstice v svet, saj nam je pokazal „Slovenski Narod“ pot zato gledé kandidature svetovalca gospoda Hrena. — V istem smislu so se za kandidature g. Fr. Povše-ta oglasili nastopni zastopniki gorenjskih kmetijskih občin: Zupanstvo občine Dol; gg.: Janez Oblak, dekan v Kamniku; Janez Kljun, župnik v Sp. Tuhinju; Mat. Kljun, administrator v Zg. Tuhinju; Anton Lušin, župnik na Homecu; Gr. Maloverb, župnik v Stranjah; Al. Stare, administrator na Rovah; Anton Zorman, župnik v Nevljah; A. Šarc, administrator v Gojzdu; Jakob Strupi, beneficijant na Goričici; Fr. Gornik, kapelan v Komendi; Bl. Muhovec, kapelan v Kamniku. Županski in župnijski urad v Predosljih in v Smledniku; župnijski urad v Ratečah pri Kranjski Gori, v Stari Loki, v Selcih, Železnikih, na Zalem Logu in v Sorici. — Gospode rodoljube prosimo, da iz tega kakor iz drugih volilnih okrajev urno naznanijo svoje mnenje gledé kandidatov.

(Ponesrečena bajka.) Pod tem naslovom je večeraj „Slov. Narod“ imenoval sumničenje naše poročilo, da pristaši novega „Slov. društva“ skušajo pridobivati člane s pretvezo, da je to društvo identično s „Katol. polit. društvom“, in da se za „Slov. društvo“ agituje pod neko firmo. Gledé na prvo trditev prosimo našega gosp. dopisnika, da oskube „Narodovo“ raco, drugo trditev pa odločno vzdržujemo, ker smo iz mnogih krajev dobili poročila, da sta na nabiralni poli podpisana g. dr. vitez Bleiweis in g. dr. Ferjančič.

(V Istri) bodo Slovani, kakor smo že omenili, postavili tri kandidate, in sicer na mesto dr. Vitezica, ki se je odpovedal kandidaturi, deželnega poslancea dr. Laginjo, in v drugem volilnem okraju kmetijskih občin deželnega poslancea prof. Spinčiča. V mestni skupini nekda nameravajo priporočiti okr. glavarja Contija.

(Odbor katol. političnega društva) ima danes zvečer ob 1/2 8. uri svojo sejo v društveni hiši rokodelskih pomočnikov.

(Deželni odbor kranjski) je v seji dne 31. januarja razvrstil učiteljske službe v plačilne vrste po določilih zakona z dne 29. novembra 1890. dež. zak. št. 23. Nadaljevalna gradnja bogenšperske ceste se je po sklepu deželnega zbora izročila g. Antonu Koprivnikarju, posestniku v Litiji. Dalje je deželni odbor imenoval za svoja zastopnika v okrajnem cestnem odboru zatiškega skladovnega okraja g. Jakoba Lukana, okrožnega zdravnika v Šentvidu, in g. Janeza Bartola, posestnika v Višnji Gori. Na mesto čast. g. Fr. Čarmana, ki se je preselil v Haasberg pri Planini, je imenovan gosp. Benjamin Schuller, posestnik v Kropi, članom c. kr. okrajnega šolskega sveta za radovljiški okraj. Deželni odbor je pritrtil, da se napravi pri šoli v Leskovcu na Dolenjskem jedna vsporednica.

(Iz Hrenovic) se nam poroča: Sitna je sicer teta burja in vozniki naši so je jako malo veselili.

Izdajatelj: Matija Kolar.

ker njim sproti zabrisava ceste. Ali za nekaj je vendarle dobra. Kidačem marsikak krajecar nakloni. Tako se je izdalo za neznaten kós ceste, ki vodi v Bukovje, čez 150 gld. Še več so zaslužili ljudje na cesarski cesti. V taki hudi zimi je vsak krajecar dober. Ali grajati moramo, da se ta denar ravno v nedeljo izplačuje. Vsak kidač mora iti po zaslužek sam v Postojino, in sicer se mora tam zglasiti pri gosp. inženirju ob 10. uri dopoldne, med tistim časom, ko je v cerkvi sv. opravilo. Tako niso moški tisto nedeljo nikjer pri sv. maši, popoldne pa nazaj-gredé pijejo, da marsikdo „suh“ domov pride. Ali bi se ne dalo to odpraviti?

(Imenovanje.) Zdravniški vladni koncipist g. dr. Fran Zupane je imenovan okr. zdravnikom prve vrste na Kranjskem.

(Najvišje potrjenje) je dobil g. Anton Goričar, c. kr. poštar v Mozirju, kot načelnik okrajnega zastopa v Gorenjem Gradu.

(Iz Ajdovščine) se nam poroča: C. kr. namestništvo v Trstu je potrdilo pravila telovadskega društva „Ajdovski Sokol“. V kratkem bo esnovalni shod.

(Na nekatera vprašanja) odgovarjamo, da je življenjepis, ki ga priobčujemo pod črto v „Listku“, onega zamorskega duhovnika, ki je bil zadnje božične praznike v Ljubljani.

Telegrami.

Celovec, 13. februarija. Slovenska stranka na skrajni meji v Šmarjeti sijajno zmagala. Naša zmaga tudi v Tinjah in Beli, skupaj 13 zanesljivih volilnih mož. Po hudem boju pridobljeni ste za nas prvi dve važni postojanki. Ob čini Šmarjeta in Tinje sta bili doslej vedno na strani nemških liberalcev in „bauernbundarjev“. Veselje nad to nepričakovano zmago nepopisno. Bog daj srečo še drugod!

Velikovec, 12. februarija. V šmarjetski občini na Koroškem zmaga naša! Volilni možje Gross, Kriegl, Messner, Premru in Škofic so zanesljivi, mogoče tudi šesti Moric.

Dunaj, 12. februarija. Kakor se poroča iz Carjigrada, pojde na sultanovo povelje specialna komisija na Dunaj, da poizve tajnosti smrti Sadule paše. — Nemško-avstrijska pogajanja se utegnejo nadaljevati, odloki pa ostanejo tajni do predloga v zbornicah.

Dunaj, 13. februarija. „Neue Fr. Pr.“ objavlja prihodnji pastirski list avstrijskih škofov za volitve. Pri vsem opravičenem oziru na različne interese avstrijskih narodov morajo biti težnje narodov take, da je zagotovljena jedinstvo države, in imeti morajo v čislú pogoje za obstoj skupne domovine. Po katoliških načelih ne sme se obračati ljubezen do naroda proti zapovedi do bližnjega in bratovske ljubezni ter se ne sme ponižati do paganskega mejnarodnega sovraštva. Pastirski list zahteva volitev značajnih, zvestih, avstrijsko mislečih in odločno katoliških mož.

Pulj, 12. februarija. Po zadnjem ljudskem popisu ima mesto Pulj 23.080 civilnih in 8562 vojaških oseb, vkupe torej 31.642 prebivalcev. L. 1880. je znašalo vse prebivalstvo vkupe 25.173 ljudi.

Rim, 12. februarija. „Tribuna“ poroča, da je hrvaško duhovništvo prosilo papeža,

naj imenuje škofa Strossmayerja za primasa jugoslovanskih katolikov.

Peterburg, 12. februarija. Po paradi čet, katere se je vdeležil nadvojvoda Franc Ferdinand v uniformi svojega dragonskega polka v spremstvu carjevem, bil je zajutrek v zimski palači. Car je napil nadvojvodi, ta pa carju.

Peterburg, 13. februarija. Kakor v livlandijskem guvernementu zaukazana je raba ruščine tudi v vseh mestnih upravah Kurlandije.

Piccoli-jeva esenca za želodec je želodec okrepujoče, razmehčujoče, zlato žilo (hemoroide) in gliste odpravljajoče zdravilno sredstvo. Steklenica velja 10 kr. (7)

Vsak slovenski gospodar,

ki še ni naročen na ilustrovan gospodarski list „Kmetovalec“ s prilogo „Vrtnar“, pošlje naj svoj naslov c. kr. kmetijski družbi v Ljubljano, katera mu doloži prvo številko brezplačno, in iz katere more izprevideti, da je list neobhodno potreben za vsakega naprednega slovenskega gospodarja. (13)

Tujei.

11. februarija. Pri **Maliču**: Jenko, s soprogo, iz Podgrada. — Kupferschmidt, Baller, Siffer in Seidler, trgovci, z Dunaja. — Lavrič, trgovec, iz Trsta. — pl Vest, zasebnica; Neumann, trgovec, Anton, tajnik, iz Grada. — Belina, trgovec, iz Linca.

Pri **Sonu**: Kuffrih, trgovec, iz Trsta. — Weis, trgovec, iz Grada. — Siebert in Rosé operna pevca, z Dunaja. — Globočnik, trgovec, iz Kranja. — Schlegl, zasebnik, iz Prage. — Provendar, trgovec, iz Zagreba. — Bagman in Roblek iz Žalca. — Schaffer, nadzornik, iz Beljaka.

Pri **avstrijskem caru**: Rakonig, posestnik, s Koroškega. — Kulterer, posestnik, iz Celovca. — Skala, nadučitelj, z Vrem. — Mencinger, trgovec, iz Bistrice.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokri- na 24 ur v mil.
opazovanja	zrakometa v mm	toplomera po Celziju			
12.	7. u. zjut.	743.2	-10.6	sl. svzh	oblačno
	2. u. pop.	740.0	-2.8	"	del. jasno
	9. u. zveč.	740.8	-5.0	"	"
Srednja temperatura -6.1°, za -3.5° pod normalom.					

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)
13. februarija.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	92	25	kr.
Srebrna 5% " 100 " 16%	92	15	"
5% avstr. zlata renta, davka prosta	109	90	"
Papirna renta, davka prosta	101	70	"
Akcije avstr.-ogerske banke	989	—	"
Kreditne akcije	308	25	"
London	114	30	"
Srebro	—	—	"
Francoski napoleond.	9	07	"
Cesarski cekini	5	42	"
Nemške marke	56	10	"

Zahvala.

Zalujoca podpisana izrekam najtoplejšo, iskrenejšo zahvalo vespoštovanu duhovščini, vsem velečastitim gospodom c. kr. deželnega sodišča in sploh vsem znancem in prijateljem, kateri so mojemu preljubljenemu ranjkemu soprogu ganljivo sočutje s tem pokazali, da so ga do hladne gomile spremili, kar je meni žalostni vdovi v veliko tolažbo.

Z odličnim spoštovanjem

hvaležna

Ana Supantschitsch.

(1) vdova c. kr. pisarničnega pristava.

Dobro udelani in pognojeni
V R T
za sajenje različnega sočija
se oddaja v najem.
Trnovski pristan št. 8.

Sargova glicerina zobna crema.

Izvrstno sredstvo za lepe svetle zobe.

Po kratki rabi neobhodno potrebno sredstvo za čiščenje zob.

Kalodont.

Od zdravstvenega urada potrjeno.

Prav priljubeno na popotovanjih. Dišeče okrepevalno.

Neškodljivo celo za najnežnejše zobe.

V Nemčiji, Franciji itd. se rabi že z največjim vspehom, nadalje na dvorih, v najvišjih krogih, kakor tudi v navadni družini.

Debiva se v lekarnah in parfumerijah itd. Komad 35 kr. (17)